

Apotheken nemen arbowet niet nauw

Klachten over huidirritatie, tranende ogen, niezen en hoofdpijn, komen regelmatig voor bij apothekers-assistenten. Te vaak worden ze blootgesteld aan hormonen en schadelijke stoffen. De Arbowet moet deze problemen terugdringen, maar wordt in veel apotheken niet goed nageleefd.

FNV-Magazine ; 9 jan. 1997. p. 24-25.

Apothekers nemen de eisen die de Arbowet stelt niet zo nauw, blijkt uit een voorlopig onderzoek van Avios, de arbo-dienst voor 1200 van de 1518 apotheken in Nederland. Avios bekeek in 450 apotheken hoe de Arbowet wordt nageleefd. De Arbowet stelt regels op het gebied van veiligheid, welzijn en verzuim. Veiligheidsvoorschriften zijn bijvoorbeeld nodig voor het werken met gevaarlijke stoffen, waaronder oplosmiddelen en geneesmiddelen. Maar veel apotheken in ons land houden zich niet aan de regels van de Arbowet. Zo moet in apotheken een hulpverleningsplan voor bedrijfsongevallen zijn. In driekwart van de door Avios onderzochte apotheken was zo'n plan niet aanwezig. Verder hadden 234 apotheken geen nooduitgang en kregen medewerkers in 287 bedrijven geen brandinstructie. In die bedrijven staat dus niets op schrift over hoe brand en andere ongelukken voorkomen kunnen worden. Werknemers hebben niet geoefend hoe ze moeten handelen in geval van brand en hoe ze zo snel mogelijk het pand kunnen verlaten. Behalve op veiligheid legt de Arbowet nadruk op gezonde arbeidsverhoudingen. Medewerkers moeten kunnen meedenken, invloed kunnen uitoefenen en praten over knelpunten. Voor de

werknemers in apotheken is dat nog verre van ideaal. Het personeel weet weinig van hun rechten en plichten. In bijna de helft van de onderzochte apotheken is het arbeidsgezondheidskundig spreekuur, dat in werktijd bezocht kan worden, onbekend. Werknemers kunnen tijdens dat spreekuur klachten over hun werkplek neerleggen bij een bedrijfsarts. Hij kan dan samen met de werkgever naar oplossingen zoeken.

Apotheken worden al jaren bezocht door inspecteurs voor de Volksgezondheid. Tegenwoordig krijgen apothekers ook te maken met de Arbo- en de Milieu-inspectie. De Arbo-inspectie bekijkt of de arbeidsplaatsen in orde zijn. Als apothekers een rapport van een arbodienst kunnen overleggen, levert de inspectie meestal geen problemen op. Eén van de wettelijke verplichtingen is namelijk dat apothekers een arbodienst inschakelen om het hele bedrijf te onderzoeken op arbeidsomstandigheden. In het arbo-rapport worden eventuele gebreken aangegeven. Verder adviseert de arbodienst bij het opstellen van een stappenplan voor het aanbrengen van verbeteringen. Ele Visser, voormalig apothekers-assistent en nu werkzaam bij de Stichting Bedrijfsfonds Apotheken, is niet helemaal gerust dat in zo'n geval alles in orde komt. "Op papier

et

FOTO CHRIS PENNARTS

lijkt het vaak mooier dan uit de controles blijkt. Zo'n rapport wordt opgesteld aan de hand van vragenlijsten, die meestal door de apothekers zelf worden ingevuld. Die kunnen de zaken rooskleuriger voorstellen dan ze in werkelijkheid zijn. Die formulieren zouden ook door de assistenten moeten worden ingevuld." Volgens Ele Visser zijn de gezondheidsrisico's voor apothekers-assistenten het grootst bij de 'eigen bereidingen'. Dat zijn geneesmiddelen die niet kant-en-klaar zijn maar nog bereid moeten worden. Het gaat om 6 procent van alle afleveringen, gemiddeld zijn dat zestien recepten per dag. Visser: "De filters van de afzuigkasten waarin deze bereidingen moeten plaatsvinden, zijn nogal eens verkeerd ingesteld of zelfs verstopt. En soms zijn de apparaten op zich wel in orde, maar worden ze niet op de juiste manier gebruikt. Bijvoorbeeld bij de bereiding van kankerrem-

mende medicijnen (cytostatica). Vaak zijn deze stoffen zelf kankerverwekkend en moet je contact ermee vermijden. Omdat het preparaat steriel moet blijven, wordt het verwerkt in een 'laminar flow'-kast. Die kast blaast de steriele lucht echter naar buiten, zodat je toch kunt worden blootgesteld aan giftige stoffen. Deze medicijnen zouden eigenlijk in een afgesloten en kostbare couveuse moeten worden bereid, maar die ontbreken vaak in apotheken. Het is maar goed dat deze medicijnen vaak bereid worden in ziekenhuizen of regionale bereidingscentra, want daar zijn die faciliteiten wel aanwezig." Visser vindt het belangrijkste dat de Arbeidsinspectie of de arbodienst de werkvloer controleert. "Inspecteurs moeten het pand doorlopen en de medewerkers naar hun klachten vragen. Zij werken er de hele dag."

LUCAS VAN DER HOEVEN

Inspecteurs moeten medewerkers vaker vragen naar hun klachten.

Opmerkelijk

Aan het verplicht registreren van ongevallen en beroepsziekten heeft ruim de helft van de 450 onderzochte apotheken een broertje dood. Een oogdouche ontbreekt in 178 apotheken en in 175 bedrijven voldoet de opslag van gevaarlijke stoffen niet aan de wettelijke eisen. Zuurkasten worden in 146 gevallen onvoldoende gecontroleerd en de begeleiding van werknemers laat in 144 apotheken te wensen over. Bij 245 apotheken bestaat er geen beleid omtrent seksuele intimidatie.